

Velení a spojení při přemísťování TVS frontu a armády

Podplukovník Vojtěch Machulda, CSc.

Hlavním místem velení v operačním frontu týlu je TVS. V něm se rozmísťují složky řídicí týlové zabezpečení vojsk, spojovací a zabezpečovací útvary a útvary k bojovému zabezpečení TVS (provvozní, spojovací a útvary PVO).

Zaměřím se na problematiku velení a z toho vyvodím požadavky a možné způsoby spojení z TVS armády a frontu s důrazem na jeho přemísťování.

HLAVNÍ ZÁSADY VELENÍ PŘI PŘEMÍSŤOVÁNÍ TVS ARMÁDY A FRONTU

Přemísťování TVS frontu plánuje štáb týlu frontu v souladu s přemísťováním VS frontu a TVS armád tak, aby bylo zabezpečeno nepřetržitě velení všem podřízeným. Nový prostor rozmístění TVS frontu navrhuje ZT a schvaluje velitel frontu. TVS frontu se bude přemísťovat asi jedenkrát za 2 dny na vzdálenost 150–180 km, po samostatné ose, zpravidla však po ose přemístění VS frontu. Tato varianta je z hlediska zabezpečení organizovaného přesunu výhodnější, poněvadž TVS nebude mít síly a prostředky k zabezpečení přesunu na tak velkou vzdálenost. V tomto případě si bude TVS zabezpečovat přesun jen z prostoru rozchodiště do prostoru rozmístění.

K dosažení nepřetržitého velení přesune se TVS frontu obdobně jako VS frontu v těchto sledech: průzkumný sled, sled zástupce velitele pro týl, sled náčelníka štábu týlu frontu a permanence. Hlavní z těchto sledů je sled ZT a sled náčelníka štábu týlu frontu. Zbývající sledy nevelí, plní jen pomocné úkoly (permanence) nebo přímo vytváří podmínky pro nepřetržité velení a rychle zaujetí nového prostoru rozmístění TVS (průzkumná skupina).

Průzkumný sled TVS vysílá se na rozkaz náčelníka štábu týlu nejméně 8 hodin před zahájením přesunu sledu ZT. V zá-

sadě však nelze připustit zahájení přesunu sledu ZT do té doby, dokud průzkumný sled nepodá zprávu o průzkumu nového prostoru a navázání spojení nejen s TVS frontu (v původním prostoru), ale i s týly svazu a hlavními prvky operačního týlu. Teprve potom lze přemístit sled ZT, který může rychle zaujmout nové TVS, převzít velení a nařídít náčelníku štábu týlu přesunout zbytek TVS (mimo permanence).

K zkrácení doby rozdělení TVS frontu na dva velící sledy je výhodné použít k přemístění (alespoň vedoucích funkcí) vrtulníky.

TVS armády je umísťováno od VS armády na vzdálenost asi 10–15 km. Proti TVS frontu se přemísťuje častěji, asi jednou až dvakrát za 24 hodin, zpravidla po ose přemístění VS armády.

Podle zkušeností z operačních cvičení dochází při přemísťování TVS armád k přerušení spojení nejen s TVS frontu, ale i s většinou podřízených asi na dobu 8–10 hodin z toho důvodu, že základní spojovací síly a prostředky pro TVS nejsou plánovány na dvě položení. Vyčleňovat zástupce náčelníka týlu (nebo přímo ZT) na VS armády je improvizace a nedává reálnější předpoklady k velení. Tu to nepříznivou situaci můžeme vyřešit přemísťováním TVS armády po sledech při zabezpečení dvojího položení základních spojovacích prostředků (především rádiových). Tento požadavek podporuje i úloha TVS při zničení VS. Je prakticky záložním VS a v případě jeho zničení přebírá dočasně velení vojskům.

POŽADAVKY K ZABEZPEČENÍ SPOJENÍ PRŮZKUMNÉHO SLEDU TVS

Průzkumný sled musí být vybaven spojovacími prostředky k zabezpečení vlastního spojení průzkumné skupiny s TVS frontu a spojovacími prostředky ke zřízení spojovacího uzlu nového TVS a rádiového vysílacího střediska TVS.

Ke spojení průzkumného sledu je možné v některých případech využít rádiové stanice, které se později použije v prostoru nového TVS ke spojení s podřízenými. Za přesunu průzkumného sledu je tato stanice na příjmu vůči TVS frontu; sama vysílá signály při projetí regulačních čar a z nového prostoru výsledek průzkumu. V případě narušení tohoto spojení může průzkumný sled předávat zprávy cestou dispečerského rádiového spojení silničních orgánů frontu (armády), poněvadž se bude přesunovat zpravidla po frontové základní silnici, obsluhované silničními orgány frontu, blíže k frontu i silničními orgány armád.

Podstatně složitější je vybavit průzkumný sled spojovacími prostředky k zabezpečení spojení v novém prostoru uvnitř TVS frontu (mezi jednotlivými kolektory i v rámci nich), s podřízenými a nadřízenými. Tato spojení musí být vybudována v takovém rozsahu, aby sled ZT po přemístění do nového prostoru mohl převzít v plném rozsahu velení. To předpokládá mít v novém prostoru tolik spojovacích prostředků, jako na starém TVS. Spojovací útvar, zabezpečující spojení TVS frontu, musí mít tedy dvě položení spojovacích prostředků a organizaci odpovědat organizaci spojovacího pluku.

TVS frontu je po VS frontu hlavním místem velení a svým rozsahem (počtem zde umístěných důstojníků) početně silnější než VS frontu. Počet podřízených, s nimiž se udržuje z TVS frontu spojení, je větší než z VS frontu. Rovněž tak množství odeslaných a přijatých zpráv v jednotlivých sítích a směrech je značný. Z TVS frontu musí být zabezpečeno spojení ke všem armádám (pozemním i letecké), vševojskovým zálohám, frontové raketové brigádě (oddílu), PRTB, všem týlovým svazkům (automobilním, silničním, železničním a potrubním brigádám, brigádám ochrany týlu), hlavním prvkům frontového týlu, PFZ, OPFZ, NZ, rozdělovacím stanicím, frontovým skladům speciálních paliv a jednotkám pro jejich dopravu, dočasným překládkovým prostorům apod. Vcelku tento rozsah představuje 13–15 rádiových sítí minimálně o 3 až 4 účastnících. Vzhledem k rozsahu provozu a důležitosti rádiového spojení nutno mít s některými podřízenými spojení ne v síti, ale na směru. Tento požadavek se týká především spojení k armádám, hlavně prvosledovým, k předsunutým frontovým základnám a k velitelům jednotlivých silničních pásem (silničním brigádám),

při zabezpečení možnosti hovoru otevřenou řečí. K armádám, PFZ, OPFZ, velitelům silničních pásem, NZ, železniční brigádě, HV, popřípadě i na velitelství automobilních brigád mít zajištěno rádiodálnopisné spojení.

Počet složek umístěných na TVS je větší než na VS frontu.

Nedocení důležitosti TVS frontu z hlediska vybavení TVS spojovacími prostředky může mít vážné důsledky nejen pro nepřetržitě a včasné týlové zabezpečení vojsk, ale i pro velení armádám.

Zkušenosti z operačních cvičení ukazují, že TVS nemá zpravidla zajištěno dvojí položení. Při přemísťování TVS se mnoho improvizuje. Je nutné slučovat jednotlivé sítě, aby rádiové stanice mohly být předsunuty do nového prostoru TVS. Často se stává, že v jedné rádiové síti je 5–9 účastníků. V takové síti je provoz velmi obtížný, pomalý a při nedodržování přísného režimu provozu prakticky nemožný. Často pak dochází k opožděnému včasnému doručování rozkazů a nařízení z TVS podřízeným a v důsledku toho k celkovému opoždění velení z TVS proti VS.

Nutnost dvojího položení se netýká pouze rádiových stanic, ale všech základních spojovacích prostředků (k zabezpečení vnitřního spojení linkového a dispečinkem, dálkového ovládání rádiového vysílacího střediska, přistávací plochy pro vrtulníky TVS a podací stanice).

Vyřešení této otázky je základní předpoklad pružného velení z TVS. V důsledku tempa operace a častého přemísťování je TVS frontu asi polovinu celkové doby rozdělena na dvě části.

Vzhledem k možným změnám v umístění TVS je výhodné, aby spojovací prostředky, určené k zabezpečení spojení na novém TVS, přesunovaly se společně s průzkumným sledem TVS, současně s jedním příslušníkem spojovací skupiny štábu týlu frontu, který odpovídá náčelníkovi štábu za úplnost, organizovaný přesun a včasné rozvinutí spojovacích prostředků.

Po skončení přesunu provádí průzkumný sled průzkum prostoru, určeného pro přemístění TVS. Organ spoj. skupiny štábu týlu s velitelem spojovacího útvaru po povšechném průzkumu (a předběžném vyhodnocení podle mapy) a dohovoru s velitelem průzkumného sledu řeší nejvhodnější umístění především rádiového vysílacího střediska, umístění spojovacího uzlu, podací stanice apod. V tomto směru

musí být velmi úzká součinnost spojovacích orgánů s velitelem průzkumného sledu, který musí důkladně vážit jejich návrhy, poněvadž požadavky na rozmístění TVS z hlediska spojení budou v mnohých případech rozhodující. Zvláště v těch případech, kdy množství spojovacích prostředků jak pro spojení vnitřní i vnější nebude dostačující.

Spojovací skupina a operační oddělení štábu týlu musí úzce spolupracovat již při plánování přemísťování všech míst velení týlu frontu, nejen TVS frontu, ale i TVS PFZ, NZ a hlavních týlových svazků a zařízení. Spojovací možnosti budou v mnohých případech prioritní před požadavky operačně týlovými.

Po průzkumu, rozvinutí TVS (jeho zabezpečovacích složek) a navázání spojení předává velitel průzkumného sledu zprávu na staré TVS.

V případě dvou položení základních prostředků u TVS armády přemísťuje se toto stejným způsobem jako TVS frontu. Za současného stavu bylo by, myslím, účelné sloučovat rádiové sítě a vytvořit tak alespoň minimální podmínky k přemísťování po sledech a tím i k nepřetržitému velení. Po sloučení sledů pracovat pak v normálních sítích.

VELENÍ A SPOJENÍ PŘI PŘESUNU SLEDU ZT

Sled ZT frontu se začíná přemísťovat zpravidla ihned po zahájení přesunu sledu velitele frontu. Se zahájením jeho přesunu přejímá velení týlu frontu náčelník štábu týlu frontu.

K zabezpečení informovanosti ZT o situaci v týlu frontu, pro spojení s náčelníkem štábu týlu a k velení musí být do sledu ZT zařazena osobní rádiová stanice ZT. Je stále na příjmu a nařízení ZT předává zpravidla během zastávek. V této rádiové stanici může být za přesunu schopný důstojník štábu týlu k vyhodnocení došlých zpráv.

Spojení ZT se sledem velitele frontu není nutné, poněvadž v této době v plném rozsahu velí sled náčelníka štábu frontu a sled náčelníka štábu týlu frontu.

Jakmile sled ZT zaujme TVS přebírá velení týlu frontu a ZT vydá pokyny náčelník štábu týlu frontu k přesunu sledu náčelníka štábu týlu frontu.

Při přemísťování TVS armády po sledech zůstane způsob velení a spojení při přesunu tohoto sledu v podstatě stejný. Při dosavadním způsobu přemísťování je nutné, aby i za přesunu byla rádiová stanice v síti ZT frontu stále na příjmu; obdobně i rádiová stanice vůči svazkům. ZT přemísťuje se poblíž těchto rádiových stanic na přesně určeném místě a důstojníci, kteří jedou v rádiových stanicích, informují ho včas o důležitých hlášeních podřízených i nadřízených frontu. Podřízeným velí z krátkých zastávek, popřípadě informuje i ZT frontu. Rovněž při rozvíjení nového TVS je nutné, aby určení důstojníci štábu týlu v rádiových stanicích zabezpečovali včasné informování ZT.

VELENÍ A SPOJENÍ PŘI PŘESUNU SLEDU NÁČELNÍKA ŠTÁBU TÝLU FRONTU A ARMÁDY

Sled náčelníka štábu týlu je zpravidla početně i zabezpečovacími prostředky poněkud silnější než sled ZT. K převzetí písemných hlášení, zaslaných do starého prostoru TVS, ponechává na místě permanence. Sled náčelníka štábu týlu se přesunuje po vlastní ose; vedoucí funkcionáře tohoto sledu je nutné přesunovat do nového prostoru TVS frontu vrtulníky.

Spojení sledu náčelníka štábu týlu se sledem náčelníků štábu není nutné, poněvadž v té době převzalo velení nové VS a TVS. K předání zpráv může být využito spojení silničních orgánů frontu a armád.

Má-li skupina permanence spojení s novým TVS, může v krátké době předat obsah písemných zpráv na nové TVS. Toto spojení však není nutné, poněvadž důležité a nutné zprávy u týlu zpravidla nebudou zasílány písemně a ostatní písemné zprávy možno doručit až po přesunu permanence. Tato skupina se přesunuje za několik hodin po přesunu sledu náčelníka štábu týlu nebo na signál (má-li spojení).